

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR KOZLÖNYE.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
Főutca, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankgyűlés könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szemléi részét illető közlemény,
valamint előfizetés, hirdetésny és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten
és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:
háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös
hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmertelen
levelek csak ismerős kezektől fogadtnak el.

Megyei közlemények.

A folyó évi decemberhó 11-én délelőtti 9
órakor meggyitandó törvényhatósági közgyűlés
tárgysorozata a következő:

1. Az igazoló választmány jelentése a f. évi
október 9-én tartott közgyűlés 75. számú határozatával
elrendelt bizottsági pótválasztásokról.

2. A megyei főjegyző beterjeszti a megye
bizottsági tagok betürendes névsorát 1880-ra s
jelenti a bizottsági tagok sorában bekövetkezett
időközi változásokat.

3. Kossalkó József megyebizottsági tagnak
ebbeli minőségéről való leköszönő levele.

4. A makoviczai járás szolgabírói állomásá-
nak, s

5. A sároközi járás-szolgabírói segédi állomá-
sának, valamint esetleg az ez által támadható
üresedéseknek választás útján leendő betöltése.

6. A felső-tarcai járás orvosi, valamint

7. A szekesői járás orvosi állomásának, a
beterjesztett folyamodványok aiapján, választás út-
ján leendő betöltése.

8. A megyei igazoló választmány alakítása
az 1870. évi XLII. t. c. §-a alapján.

9. A megyei központi választmány egyik tag-
jának (Piller Jánosnak) elhalálása folytán be-
töltése.

10. Az egészségügyi bizottság egyik tagjá-
nak (Piller Jánosnak) elhalálása folytán ezen
hely betöltése.

11. A nagyméltóságú m. kir. belügyminis-
terium folyó hó 25-én 51391. szám alatt kiadott
leirata, mely szerint sárosmegyei főispán ő méltó-
sága az inségi ügyekre nézve kormánybiztossá ne-
veztetik ki; ezzel összefüggőleg

Az alispán előterjeszti a megyei inség tár-
gyában tett intézkedésekről és az inség állásáról
szóló jelentését.

12. Ugyanannak véleményes jelentése, az
alsó-tarcai, sároközi és felső-tarcai orvosi körök és
szülész női csoportok egyneműlikének átalakítása
tárgyában.

13. Ugyanannak jelentése, a közigazgatási bi-
zottság fejelemlyi választmánya által f. évi október
7-én 725. k. b. szám alatt hozott határozat jog-
érvényre emelkedéséről, Ruprecht Ede szolgabíró-
segéd fejelemlyi ügyére vonatkozólag.

14. A m. kir. belügyministerium f. évi oc-
tóber 23-án 47071. szám alatt jóváhagyja, a szol-
gabírói pénzkezelés tárgyában f. évi október 9-én
92. szám alatt hozott közgyűlési határozatot.

15. Az állandó választmány jog- és szerve-
zésügyi szakosztálya előterjeszti javaslatát, s gyám-
sági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló 1877.
XX. t. c. rendelkezésére folyóan alkotott pénztár-
kezelési szabályrendelet 39. és 40. §§-ok átváltoz-
tatására vonatkozólag.

16. Ugyanaz előterjeszti, a házi pénztárban
kezelt pénzeknek pénzügyi elhelyezésére vonat-
kozó javaslatát.

17. Ugyanannak előterjesztése, a közsegi és
körjegyzői nyugdíj-intézet felállítását iránt.

18. A házi pénztár vizsgálatáról szóló jegy-
zőkönyv.

19. Bártfa sz. kir. város képviselő testülete
jóváhagyja kéri, Petruska József bérletjéről bér el-
engedésben részesítő határozatát.

20. Ugyanaz jóváhagyja kéri Gyagyovszki
József bérletjéről bér elengedésben részesítő hatá-
rozatát.

21. Német Soóvár lakosai haladékat kérnek
a részükre a megyei kórházi alappól engedélyezett
4400 frtnyi kölcsön után f. évi július 23-tól folyó
kamatok s 10% törlesztés tekintetéből.

22. Hajdumegyei közönsége pártolni kéri a
képviselőháznál előterjesztett kérelmét a katonai
beszállásról szóló 1879. évi 31. t. c. módosítása
tárgyában.

23. Árva megye közönsége támogatni kéri a
belügyministeriumnál előterjesztett kérelmét, a du-
vadak elejtésének díjazása tárgyában.

24. Heves megye közönsége, a főjegyzője által
Deák Ferenc arcképeinek leleplezése alkalmából
mondott emlékbeszédet küldi meg.

25. Ormós Zsigmond Temesvár sz. kir. város
és Temes megye főispánja megküldi, a déli ország-
részek bekebelezése évszázados fordulójának meg-
ünneplése alkalmából vert bronz érem egy pél-
dányát.

26. Torontálmegye közönsége megküldi a
temesi bánságnak az anyaországhoz lett vissza-
csatolása évszázados fordulójának alkalmából folyó évi
september 21-én tartott közgyűlésének jegyző-
könyvét.

A telekkönyvekről.

Irtá: Sztankay László, az eperjesi kir. törvényszék telek-
könyvvezetője. (Folytatás.)

XII.

Nehézségek a régi helyszínelési telekkönyveknek az
új birtokrendezések és birtokszabályozások folytán
szükségessé vált átadomításánál, ezen nehézségek el-
oszlatására a következők nézetek és teendők.

A birtokrendezések és szabályozások u. m.
tagosítás, arányosítás, urbéri birtokrendezés s erdő
elkülönítés által változást szenvedett birtokállap-
potok az 1864. évi szeptember 13-ki 14035. 1864.
szeptemberhó 22-ki létezett helytartótanácsi; to-
vábbá az 1869. évi április 8-án 2579. sz. a. kelt
m. kir. igazságügyministeri rendeletet által egy
ujjonnan készített telekkönyvek által rendelkez-
tett: hogy telekkönyveink a közhitel érdekeinek
megfeleljenek, és hogy adóföldkönyveinkkel kap-
csolatban az ingatlan javak értéke is szorosabban
meghatározható legyen; ezen a köz szükség par-
ancsolta átadomítást, helyesebben az új telek-
könyvek elkészítését épen az említett fontos té-
nyezők tekintetéből mielőbb bé is kell végezni.

Hogy ezen munkálatok nálunk most folytak
legerősebben, és hogy ezen átadomítás mégis sok
községre vonatkozólag hátra van: ennek okai a
telekkönyvi hatóságok és telekkönyvi személyzet-
nek munkával való túlterheltségén kívül még
másutt keresendők.

Az 1848-ik év előtt tagosított és rendezett
közsegi helyszínelési munkálataira vonatkozólag
be kell ismernünk, hogy azok nagyon hibásan és
hiányosan vannak teljesítve.

Az 1851, 1852, 1853, 1854. években meg-
ejtett helyszínelések szintén nem felelnek meg a
telekkönyvi rendjének követelményeinek;
mert az ekkor megejtett helyszíneléseknek
nem a birtokszabályozási munkálatok: hanem az
legtöbbször az 1851. évben szerkesztett és meg-
állapított a földadóra vonatkozó hasonlóan hibásan
szerkesztett birtokívek véstettek alapul.

Ezen hibásan, hiányosan és felületesen esz-
közölt munkálatoknál a birtokoknak ténylegesen
megfelelő vázlatrajzok, továbbá a birtoklapon a
részletek kiterjedései, a termétekek, mint nélkülöz-
hetlen kellékek teljesen hiányoznak.

A jelzett időkben a centralizáló és germani-
záló absolut kormány emberei, eltekintve attól,
hogy a telekkönyvi intézmény iránt, mint minden
új intézménnyel szemben, ha még oly jó és üdvös
is történni szokott, népünk ellenszenvvel viseltet-
tett, — magok is sokat rontottak ez intézmény
édes hazánkba való átültetésének viszonyain. A
helyszínelő legtöbbnyire idegen ajku és nemzeti-
ségű tisztviselők bizalmat nem ébresztő eljárása a
félelem, hogy a helyszínelési munkálat csupán a
földadó emelésére céloz, az egykedvűség s az akkor
még közelmúltban lezajlott 1849-diki események
miatti fájdalom szülte elfásultság; a körülmény,
hogy a magyar ember birtokát idegen származású,
nemzetellenes tisztviselők, kik a helyszínelésre ki-
küldve valának, fel sem, vagy csak lépéssel mér-
ték, azt egy csösznek vagy más tudatlan egyének
bemondása után vették fel: mind ezen körülmények
szintén határozott okai telekkönyvi nehézségeinknek.
Mindezek folytán most nemcsak azon köz-
ségek, melyek az 1848-ik év után lettek szabá-
lyozva és rendezve; hanem az 1848-ik év előtt
szabályozott és rendezett községek ingatlan álló-
mányainak újbóli felvétele, aggályok esetében hely-
színelése s az azokra vonatkozó telekkönyveknek
átadomítása is mellözhetlen szükségé vált.

Miután pedig az 1869-ik évi április 8-án

kelt m. kir. magas igazságügyministeri rendelet 2.
§-a világosan és felelősség terhe alatt rendeli:

a) hogy a régi birtokból semmi ki ne ma-
radjon;

b) hogy a régi birtok helyébe kiosztott új
birtok a telekkönyvi tulajdonos nevére vezettes-
sék be;

c) hogy a régi birtokra szerzett dologbani
jogok az új birtokra átvezetessenek és azok az
átalakítás következtében csorbát ne szenvedjenek.

Hogy ezen rendelet postulatumnak elég té-
tethessék, a tapasztalat által felfedezett hiányokat
s ezeknek orvoslására vonatkozó nézeteimet kö-
vetkezőkben jelzem:

Tekintve, hogy jelenben az összesítési föld-
könyveken előforduló jogcím, és a tulajdon
kérdésénél egyedül mérvadó az átalakított telek-
könyveknél semmi tekintetbe nem vétetik;

tekintve, hogy az 1869-ik évi április 8-án
kelt 2579. számú igazságügyministeri rendelet 3.
§-ában körvonalozott ama rendelet, mely kötelezi:
„hogy az egyéni birtok jelenlegi állapotának fel-
mérésénél a birtokrészleteknek a telekkönyvben és
a telekkönyvi vázlatrajzokban előforduló helyrajzi
számait megtartva, különösen a kihasítási tervezet
akkép szerkesztessék, hogy belőle biztosan ki le-
hessen tudni, mely új birtokrészletek lettek a
telekjegyzőkönyvek birtoklapijain bevezetett régi
birtokrészletek helyébe s mily más változások tör-
téntek a szabályozás folytán a korábbi birtokkal?
egyik mérnöki munkálatnál sincsen megtéve;

tekintve, hogy a majorsági zsellérek, kik tu-
lajdon felülményével bírnak a földes urnak
belsőségén, az összesítési munkálatokban nincsenek
kitüntetve: hanem a zsellérek használatában lévő
összes belsőség a földesuraság belső birtokának
termétekében foglaltatnak:

(Vége köv.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

A kilátásba helyezett „Vörösmarty ünnepély“
f. hó 1-én (Vörösmarty születésének 79-ik évfor-
dulóján) tartott meg, nagyszámú közönség je-
lenlétében, mint a Széchenyi-körnek e f. évben
immár 16-ik házi előadása.

Vörösmarty jól talált képe, zöld koszorúval
díszítve, ott függött a falatvasó-asztal fölött, mint
oltárkép, mely előtt a hazafiai érület s a költés-
zet hlahatatlant termékei iránti lelkesedés mutatja
be áldozatát. Az ünnepély megnyitásával s befeje-
zésével a kör ujon szervezkedett dalgylete éne-
kelte el Hirschmann ur vezetése alatt a „Szózatot“
s a „Főti dal“-t, tehát Vörösmartynek zenére al-
kalmazott műveit; mindkét kardal kitünően sike-
rült s lelkesítően hatott.

A Szózat eléneklése után Hruska-Kollár
Irma urhölgy lépett az emelvényre, s csengő han-
gon és mély érzéssel szavalta el az ünnepeltnak
egyik legszebb költeményét „Az élő szobor“-t, a
lengyüggőzt, hőskeblü lengyel nemzet magasztos
apotheosisát.

Ezután Léway István ur felolvasása követ-
kezett: Vörösmarty Mihály emlékezete. Az érte-
kező mély szakismerettel s mégis népszerűen és
lelkesen fejtegette irodalmi becsét a nagy költő
műveinek, melyekből több gyönyörű szemelvényt
is olvasott fel. Vörösmarty életének viszonyosságai,
a nemzet tetszhalálszerű tétlensége s hirtelen föl-
ébredésének kora, melyet költőnk átél, s melynek
legszebb mozzanatait lantja búbjós erejével ő
maga idézte elő, a lelkesedés melyet művei min-
denütt költöttek, a gyász melyet hazánkra elhunyt
hozott — élénk képekben vonultak át szeméink
előtt, s emléküik fölemelő hatása teljesen megadta
az estélynek a hazafias ünnepély ihletét. Az egy-
begyűlt közönség nagy száma mutatta, hogy a
Széchenyi-kör azon eszméje: miszerint koszorus
költőink emlékezetét műveik dicsőítése által ünne-
peljük meg, méltó visszhangra talált.

F. hó 8-án, hétfőn ismét a magyar irodalmi
szakválasztmány rendez házi előadást; ezen alka-
lommal Dr. Berzeviczy Albert ur fogja Kolosy

Miklós - Tanulmányok a közigazgatás köréből - című nem rég megjelent s általános feltűnést keltett szakmunkáját ismertetni.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ nyilvános előadása.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ múlt hó 29-én a sárosmegyei inségesek javára nyilvános színelőadást tartott. Két vigjáték és egy dramolet B. A. és K. G. szabatos fordításában került színre. A darabokat magukat, mint színműveket, nem akarom, de nem is célozom itt bővebb kritikai vizsgálat alá venni. De annyit mégis megjegyzek, hogy meséje mindegyiknek az életből van merítve s így az erkölcsi tanulság híven domborodik ki belőlök. S hogy a választás csakugyan jól ütött ki, bizonyítja ama körülmény is, hogy a ritka szép számmal összegyűlt közönség mind a hármát feszült figyelemmel és élvezettel hallgatta és nézte végig.

Igen ám, csak hogy még sem annyira maguk a darabok, mint színművek ragadták el a nézőket, mint inkább maga az előadás. Mert tudva levő dolog, hogy bármily művészettel alkotja is meg a költő költeményét, ellapul, elmosódik, semmi hatást sem képes az előidézni, ha a játszó nem fogják föl a szerző intencióit, a cselekvényt forgató jellemeket. Ellenben hányszor tapasztaltuk, hogy az előadók ügyessége, lelkesége értelme, folytán a selejtesebb színművek is megmenekültek a bukástól.

Jelen esetben, mint említém, a darabok megválasztása ügyes kezekről tanuskodott, de ezért mégis nagyobb elismerést kell szavaznunk azoknak, kik e darabokat a színpad deszkáin megjelenítették. Ez elismerés pedig, mely különben előadás folyamata alatt annyiszor hangosan és egyhangulag nyilvánult, annál inkább jogosult, mert műkedvelőkről van szó. Ezek iránt pedig, mint tudjuk, rendesen előítéleteket szoktak táplálni az emberek; de azért elmennek a színházba, no persze csupa becsületből is, hanem teljes resignációval az est sikere iránt. Ennek a scrupulositásnak helye lehetett ezelőtt nyolc, tíz évvel. De mióta a „Széchenyi-kör“ ragadta kezébe az ügyet, a kételyek korszaka megszűnt, mert már eddig is többször oly meglepő sikerrel találkoztunk műkedvelőink részéről, hogy előadásuk bármely jól szervezett vidéki színtársulat becsületére vált volna. Ily eredményes volt a múlt szombati előadás is és én az akkor szerepelteknek őszintén, szívből gratulálok. De térjünk át magára az előadásra.

Először az „Ilyenek ök mind“ került színre, melyben a főszerepek Pollák Vilma (Tschermiloff Nadej hercegnő) és Breyer Klára (Donna Sylvia de Torellas) urhölgyek kezeiben voltak. Mindketten ügyesen bonyolították le a csomót. Breyer Klára urhölgyéül tapasztaltuk a színpadi otthonoságot, az élénk mozgást, a spanyol vér életfrisséget, pezsgését, az érzelmek, inkább tán indulatok, egyik végtől a másikba való hirtelen átszökkenésének hű, meglepő tolmácsolását. A csokrok valóban méltó lábak elé hullottak. Pollák Vilma urhölgyet először volt alkalmunk a mi színpadunkon láthatni, s igazán, kellemesen hatott ránk az a biztosság, az a sans géne, melylyel a deszkákon mozgott. Meglátszott rajta, hogy az ábrázolt hercegnő jellemének mélyére lehatolt s az onnan felszínre merülő érzelmek és gondolatokat átértette. Kiválólag sikerült az a részjelenet, midőn a párbaj módozatairól folyt a vita: a színész híven mutatta a lelki állapot minden egyes árnyalatát. Reméljük, többször is fog az eperjesieknek oly élvezetet nyújtani, mint 29-én este.

A második darabban (Kukli Prédikációk) a főlebb nevezett urhölgyeken kívül a harmadik női alakot Füzy Albine urhölgy személyesítette. Rozsát (Breyer Klárát) és Ilkát (Pollak Vilma) itt is dícsérettel köll elhalmozunk. Nem is bocsátunk tehát bővebb részletezésekbe, mert ismétlésekbe esnénk. Csak annyit említünk meg, hogy az aratott tapsokat megérdemelték, melyekből méltó rész jutott ki Füzy Albine urhölgynek is, ki nagyon jó Dorottya volt; élénk, bátor sürgés-forgásával, a heves természet, uralkodni vágyás hű visszatükröztesével azt mutatta meg, hogy a jellemet jól fogta fel, hanem azt is, hogy nehéz feladatát könnyed szerrel meg is tudta oldani.

A férfi-szerepek közül Feles Mihályt Graf Lajos ur jelenítette; jobb s ügyesebb kezekre alig bízhatták volna, s így ismételen biztosságát adta, hogy nemcsak házakat tud építeni, hanem szellemi palotákat is könnyed módon, biztosan képes elteremtteni. Strahe Adolf ur Mókája megtestesült papucshős volt a színpadon; játéka, mimikája, előadása ellen legkisebb kifogást sem tehetünk. Kys Géza barátunk igazán jól tudott prédikálni; a pedans, rideg, parancsoló ügyvéd szerepében egészen otthonosan érezte magát s így azon élvezetért, melyet a közönségnek oly bőkezűleg nyújtott, köszönetet és teljes elismerést szavazunk neki.

„Robin orvosban“, tagadhatatlan, hogy Krajzell Aranka urhölgynek és dr. Berzeviczy Albert urnak kell a dicsőségéből az orozslánrészt jutnunk; amannak Mary-je, emennek Garrick-je a tókely magas fokára emelkedtek. Mary ábrándos, titokban rajongó természetű igaz bensőséggel nyert kifejezést; az átalakulás phasisai, a kijózanodás, az önmegadás, a csalódás bravúrral oldattak meg; a babérkoszoru, hízélgés nélkül legyen mondva,

méltán megillette. Dr. Berzeviczy Albert ur Garrick nehez, művészi felfogást igénylő szerepében ujjlag bebizonyította, hogy színpadra termett; játéka, előadása bármely elsőrangú színpadon diadalt aratott volna. Az önmagára erőszakolt, faggató, javítani akaró orvosi alakítás, midőn épen önmagát ejti törbe, majd mint Garrick a szerelmes leány előtt, majd ismét a kijózanító, színelte mámorosság oly momentumok valának, melyek a legvérmesebb várakozást is tulszárnyalták: ugy csak művészek szoktak játszani. — Ezek mellett Krajzell Bartus Malvine urhölgy jól, bensőséggel személyesítette Mary társalkodónőjét. Emelte továbbá a darab hatását Reich Lajos ur kifogástalan játéka s a színpadon való fesztelen otthonossága; Horváth Ödön ur kedves jelensége, ügyes, élénk forgolódása, az érzelmeknek bensőséggel való tolmácsolása által.

Különböben nem szabad megfeledkeznünk azokról sem, kik az inas és pincér sokszor hálátlan, mert rövid, szerepét töltötték be. Ezek Kósch Árpád és Kys Béla urak valának, kik ügyesen, jól illesztették be magukat a keretbe.

Vége köszönetet szavazunk az inségesek nevében azoknak is, kik a rendezést foganatosították, mely összevágó, pontos, kifogástalan volt — és, kik a sugás nehez mesterségére vállalkoztak.

Tisztelnél fogva nem fejezhetem be méltóbban referádatom, mint ha azt óhajtom: mennél több ily élvezetes estét az eperjesi műértő közönségnek! —y—n

Fővárosi levél.

(A meiningiek vendéglátója. — Tell Vilmos. — Csongor és Tünde).

A meiningi udvari színház tagjai ismét itt vannak. Műsorozatukat Schiller klasszikus művevel „Wilhelm Tell“-lel nyitották meg. Tell Vilmosban, mint majdnem minden politikai irányú műben, a nép szerepel. Shakespeare Julius Caesarában a nép több jelenetet tölt ki hézagok gyanánt; itt nem jelenik meg a nép fontos tényezőként, mely a cselekvényre behatással van; hanem csak a jellemzés kedvéért, kimutatni a római nép inconsequentitását. Vagy talán csak azért, hogy a kifejtett jogosultságát bizonyítsa és Antoniusnak valamint Brutusnak közönsége legyen beszédek elmondásánál. Coriolanusban már érezhetőbb a nép szüksége: itt már opponál a pátriciusok ellenében s így egyike a két szereplő pártnak, melynek valamelyike kell hogy elbukjék. Ami azonban hatáskörökét kiméri, az a néptríunok hivatala vagy inkább önző akarata, mely azután tetszése szerint más-más mederbe tereli az ingadozó nép cselekedeteinek folyamát. Schiller Telljében a nép nem csak bábu, melyet egoizmussal eltelt tribunok vezetnek, nemcsak szől, kiált és jajgat a rajta és jogán elkövetett sérelmekért, hanem tesz és cselekedik is, mint szive hajtja, hogy leveesse a jármot nyakáról és ismét szabad legyen. Egy ily cselekvő nép nem állhat 10—15 főből; ez a komolyat is nevétség teszi; és ép az a meiningiek főérdeke, hogy nevétségessé nem tessék magukat, hanem meglehetősen számú embert bujtanak jelmezbe és így a színpaddal aránylag imponáns népcsoportot alkotnak. A darab kiállítására emeli a hatást, az illúsiót; ilyenek felett eléggé rendelkeznek. Ez a meiningiek főérdeke. Az egyedeiket tekintve jobb művészei nincsenek, mint a nemzeti színházak; de rosszabb van elég. Tellben a jelmezek külön tudományt igényelnek; az akkori viseleteket, kulturviszonyokat újra szemünk elé kell teremteniök. A nép jellemét is kell ösmerniök, nehogy elferdítsék azt. Teltt dühösek festeni nem szabad; ő egyike a vadászoknak, kik nyugalmas éltöket csak vadért áldozzák fel; kiket nem sodor ki semmi higgadságukból, csak a tyrannus gaztette, milyen a Geszleré, ki az almát löveti le Tellel gyermeke fejéről.

Ich lebte still und harmlos — das Geschoss
War auf des Waldes Thiere nur gerichtet,
Meine Gedanken waren rein von Mord,
Du hast aus meinen Frieden mich heraus
Geschreckt; in gährend Drachengift hast du
Die Milch der Frommen Denkart nur verwandelt:
Zum Ungeheuren hast du mich gewöhnt. —
Wer sich des Kindes Haupt zum Ziele setzte,
Der kann auch treffen in das Herz des Feind's.

A népcsoportok élénkítik az előadást, az ensemble jóságá pótolja a hibákat; ez itt is áll a meiningieknél.

A rendezést illetőleg a meiningieket nem csak hogy elérte, de jóval hátrébe szorította a nemzeti színház igazgatója „Csongor és Tünde“ előadásakor. Vörösmarty e műve ma adatott először, születése 79. évfordulóján. Hogy nem adták már előbb, azt eléggé mutatja a rendezés nehézsége. Ily előadást alig látott a nemzeti színház közönsége. Vörösmarty költészete elbűvölte, mint a csalóány dala. A nyelvezet zengzetes, a gondolat költői, a képzelőtehetséget kábító. A díszletek, a játszi tündérek és azok bűváda álomba ringatnak: — ez a magyar költészet, — Vörösmarty phantasiája. Csongor, az ifjú álmai képe, a bájló Tünde, szép pár amilyen a magyar Tündérhonban terem egyedül; Balga, Csongor Sancho Pansája, a megtestesült igaz magyar humor; a Manók magyarosan kurrogatják le egymást, — s ezt oly jó hallani! A kalmár roppant elefántokkal, rabszolgákkal, legyező eunuchjai által viték, mellette tömördek kincsei hordatnak, s követik baldachinok alatt vitetve a szép hűrik. A tévedések három útjánál kérdi Csongor tőle, ki annyi világon járt már, merre van az útlak Tündérhonban? A felelet nyers és végül azt mondja neki, rámutatva kincsére és háremére:

Itt a tündérhon, itt van, nézd viszem!

Jön a fejedelem, ki a félvilágot meghódítja, hívja Csongort vitézei közé, de az az údlakot meggy keresni Tündérhonban, mire a király azt mondja:

Ha megtalálod meghódítom,
S rabságra fűzöm minden emberét.

Az elmélkedő tudóst kérdi aztán, ez azt mondja neki:

Költők világa szép tündérvilág!
Már kár, hogy álom, gyermeknek való!
Ébredj föl! vagy ha álmodni még jobb,
Majd álmodd vissza a mit álmodál,
Mert a valóság csalt remény. —

A kereskedő gunyja, a fejedelem fenyegetése, a tudós cynizmusa nem hatnak vissza Csongor költői lelkére, aki felkiált:

Jobb éjjen a szív, mint fagy ölje meg.

A kalmár koldusbotra jut, a fejedelem tönkre megy, a tudós esztét veszti; de Csongor boldogul és feltalálja Tündét, kiről ő maga azt mondja:

Mely enyelgve jár a földön,
Oly mulón, oly könnyűden,
Mint ha csókot kérne kölcsön
A füvetől, a virágtól,
S félni kell, hogy meg nem adja,
Hogy legottan elrepül,
S a virágot sírni hagyja.

Mit írjak Csongor és Tündéről? Erről tanulmányt lehetne írni. De azt sem. Ezt tanulmányozni nem, csak átérzeni lehet. Nagy (Csongor) és Márkus Emilia (Tünde) elváhatlanok. Jászai Mari (Mirigy) remek boszorkány volt. Vizváry (Balga) az est főhőse volt s az Apotheozisnál elégedetten ette felesége Böske (Molnárné) kenyérét. A három Manó (Sánta, Faludi, Körömezei) vig gyerek volt, ugrottak, mint az igazi ördögök és úzték a rókát a színpadon. A darab újja teremtője: Paulay, a legnagyobb érdemmel bír és leginkább érdemlé a közönség viharos tapsait.
Ruman Ernő.

Különfélék.

Kimutatás. Az eperjesi Széchenyi-kör színelőadása szakválasztmányá által f. é. novemberhó 29. Sárosmegye inséges lakosai javára rendezett műkedvelői színelőadás jövedelme a következő:

Kósch Frigyes ur által eladott jegyekből 141 frt. Az előadás napján a pénztárnál jegyek eladásából befolyt 78 frt 50 kr. Színlapok eladásából 80 kr. Felülfizetések által befolyt: Hodossy Imre urtól 10 frt. Berzeviczy Béla urtól 1 frt. Semsey Adolf urtól 9 frt 50 kr. Berzeviczy Tivadar urtól 2 frt. M. J. 1 frt. Bredeczy Mór urtól 1 frt. Sass Bertalan urtól 50 kr. Összesen 245 frt 30 kr. Ehez járul még Pletényi Eudre apát plébános ur által felülfizet egy darab cs. kir. arany.

Levonván ebből a szükségesletekre kiadott 74 frt 70 kr. Maradt tiszta jövedelemként 170 frt 60 kr., azaz egyszázhetven forint 60 krajcár és egy darab cs. k. arany. — Mely összeg dr. Berzeviczy Albert ur, mint a megyei inségi küldöttség megbízott tagja által a fent jelzett célra a megyei alispán urhoz továbbított.

Elmulaszthatlan kedves kötelességünknek tartjuk ez alkalommal hálás köszönetünk nyilvánítani az előadás alkalmából közreműködött valamennyi hölgyek és uraknak, különösen pedig Krecsányi Ignác kassai színgazgató urnak, ki a „Robin orvosban“ használt díszes jelmezeket — tekintettel a jótékony célra — minden díj nélkül felajánlani szíves volt.

Eperjesen, 1879. évi decemberhó 5-én.

A Széchenyi-kör színelőadás szak-vál. nevében
Teörös József,
szak-választmányi jegyző.

Névnapi tisztelgések. M. hó 30-án András napján a városi tisztikar testületileg tisztelgett Fuhrmann Andor polgármester urnál. Ugyanezen napon sokan tisztelgtek Vandrák András urnál is, a collegium köztisztletben álló veterán tanáránál, ki 62 írásbeli üdvözetet is kapott, jelölt annak, mennyire becsülik országiszerte. Többi között Duka Tivadartól, (a ki 20 évet töltött Indiában mint katonarvos s jelenleg 600 font sterling nyugdíjjal él Londonban).

A korcsolyázó-egylet választmánya következő urakból van megalakítva. Elnök: dr. Schmidt Gyula, tagok, kiknek egy része egyuttal a napibiztos tisztelet is fogja viselni: Flórián Jakab, Szalovich Imre, Kys Géza, Jóób Imre, Mandics Ede, Tahy Mihály, Meliorisz József, Nehrer Ágoston, Schmidt Károly, Farkas Lajos, Czirbusz István, Krajzell Kálmán.

A Széchenyi-kör csütörtöki hangversenyéről szóló jelentést térszűke miatt csak a jövő számban közölhetjük.

Az eperjesi önk. tüzoltó-egylet választmánya múlt szombaton ülést tartott, mely alkalmattal megállapított a jövő évi januárhó folyamában megtartandó közgyűlés napirendje s a városi képviselőtestülethez évi segély megszavazása iránt intézendő kérvény szövege.

A trupok! Ezen szóra a magyar tudományos akademia szótárában ugyan senki sem fog akadni, de az eperjesiek megértik s rövidség okáért a t. közönség elnézi ezen idiotismust. Tudomásunkra jött a sertesölésnek egy új — a milyen eredeti, ép oly kegyetlen és egészségi szempontból is káros — módja, mely az illető parasztkok közt lábra kezd kapni. Ez a fulasztási módszer, mely abból áll, hogy a disznót hátsó lábainál fogva felakasztják s így hadjak kinlódni, mig megfult; Nero díjat adott volna egy ily genialis inventornak! Mily ellentét e tekintetben is a mivelés és miveletlen nép törekvései közt: mialatt Párisban villanyos vagy más pillanatnyi ütessel igyekeznek a vágóhidakon megrövidíteni az állatok halálkínjait, itt meghoszabbítják. — Annál több ok az ezen lapban két hét előtt sürgetett políciális visitációra. Reméljük, hogy ezen új felszólalás nem fog közönyösen vétetni. (Beküldetett.)

Közgazdaság.

A fővárosi lapok több ízben közöltek cikket a gyenge alapon álló „Gresham“ angol biztosító társaság ellen, és elég érdekesnek találjuk ezek megerősítésül a „Pesti Napló“ 263-ik számából a „Gresham“ zárszámlája alapján a következőket átvenni.

E zárszámla szerint a „Gresham“ passzívái, a jelentéktelen részvénytöke levonása után kerekében 62 millió frank. A „Gresham“ valószínűleg, hogy nagyobb számokkal imponálhasson, angol társaság létére, de zárólag frankokban számít. E passzívák ellenében a következő tételek állítanak fel: különböző kölcsönök: 11.628.510 frank, beruházások érték-papírosokban 44.065.589 frank, pénztárkészlet 787.628 frank s végre különböző aktív tétel 6.625.747 frank s végre különböző aktív tétel 6.625.747 frank. Engedjük meg, hogy a „Gresham“

Erről tanulmányt
mánozni nem, csak
kus Emilia (Tünde)
nek boszorkány volt.
z Apotheozisnál elé-
kenyerét. A három
gyerek volt, ugrot-
rókát a szinpadon.
y, a legnagyobb ér-
zékenység viharos tap-
Ruman Ernő.

chenyi-kör színé-
novemberhó 29.
ra rendezett mű-
következő:
adott jegyekből
éztárnál jegyek
szinlapok eladá-
befolyt: Hodossy
Béla urtól 1 frt.
Berzeviczy Tiva-
eczky Mór urtól
Összesen 245 frt
Endre apát plé-
b es. kir. arany.
ekre kiadott 74
mokra 170 frt
60 krajcár és
összeg dr. Ber-
inségi küldött-
jelzett célra a
sségünknek tart-
ket nyilvánítani
lött valamennyi
pedig Krecsányi
a „Robin or-
t — tekintettel
kül felajánlani

rhó 5-én.
szak-vál. nevében
sef.
jegyző.

30-án András
ileg tisztelgett
ál. Ugyanezen
András urnál
veterán taná-
kapott, jelöl
rte. Többi kö-
töltött Indiá-
0 font sterling

mánya követ-
k: dr. Schmidt
gyuttal a napi-
Flórián Jakab,
Imre, Mandics
Nehrer Ágos-
Czirbusz Ist-

hangversenyéről
k a jövő szám-

t választmánya
ly alka.ommal
ó folyamában
a városi kép-
zavazása iránt

ar tudományos
em fog akadni,
ég okáért a t.
Tudomásunkra
milyen eredeti,
ontból is kár-
parasztok közt
módszer, mely
nál fogva fel-
megfult; Nero
inventornak!
velt és mive-
Párisban villa-
gyekeznek a
k halálkínjait,
ok az ezen
lis visitációra.
nem fog közö-
Beküldetett.)

özöltek cikket
ngol biztosító
találjuk ezek
ik számából a
következőket

am“ passzívái,
után kerek-
m“ valószínű-
lhasson, angol
an számít. E
ek állittanak
frank, beru-
9 frank, pénz-
önböző activ-
ző aktiv tétel
a „Gresham“

minden kölcsöne kifogástalan értékű, hogy az értékpapírosbéli beruházások, melyek között fájdalom többtele amerikai vállalat papírosai is vannak, mind arany értékűek — még e kedvező esetekben is arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy a „Gresham“ (az ő különös módja szerint számított) tartalékjai nem elegendők. Ugyanis a társaság activái közt a „Diverse“ rovaton a következő tételek kerülnek elő: be nem hajtott díjak 2147,072 frank, hiteldíjak (?) 1091,392 frank, be nem hajtott kamatok 828,876 frank, butorok, s felszerelések — a társaság oly rég, fenállása mellett is még 189,983 frank, és végre az ügynökök tartozásai: 1543,294 frank.

Ezen tételek jelentőségét és a tartalékok értékét kellőleg megvilágítja azon megdöbbentő körülmény, hogy míg a „Gresham“ összes díj bevétele valamivel több mint 10 millió frank, addig ez összegnek több mint felet képezik a kün lévő díjak és kamatok s a többi átvitelek összege.

Ha a „Gresham“ mégis nagy alaptőkével bíró részvénytársaság volna, a biztosított fél e nagy alaptőkében mint „superreservé“-ben találhatná fel legalább a fedezetet. — De a „világ intézet“-nek egész részvény-tőkéje, tudjuk, csak 542,800 frank, vagyis 217,000 forint. Ily csekély összeg nem elegendő oly társaságnál sem, mely üzletével csak egy országba szorítkozik: hát még a „Gresham“-nek, mely üzletét egész Európára kiterjeszti!

Nem pusztá phrasis tehát, hogy a „Gresham“ is agyag lábon álló coloss, s nem alaptalan azon állítás, hogy azon intézet, mely részvény-tőkéje egy harmadrészt még mindég a butorok és a felszerelések értékében mutatja ki, nincs arra feljogosítva, hogy a biztosított felek tán keservesen megtakarított, és sok millióra menő pénzt kezelje minden ellenőrzés nélkül. Hogy az angol állam felügyelete e tekintetben mennyire gyarló és elégtelen, mutatja egy másik angol életbiztosító-társaság az „European“ közelebbi esete. Ez is oly nagy kiterjedésű intézet volt, mint a „Gresham“, s a nagy üzlet vége, nagy bukás lett.

Eperies, den 5. Dezember.

Als im Herbst die Gewißheit immer mehr in den Vordergrund trat, daß der Nothstand im Komitate große Dimensionen annehmen werde, wurden von Seite der Komitatsbehörde die zur Vinderung der Noth erforderlichen Schutzmaßregeln unverzüglich eingeleitet und hat namentlich die aus dem Schooße des Komitats-Ausschusses entsendete Kommission, welche wie bekannt — permanent ist, eine Thätigkeit entfaltet, deren Eripflichkeit nicht allein vom Publikum, sondern auch von der Regierung in vollem Maße anerkannt wurde.

Aber nicht nur von Seite der Regierung sind angemessene Schritte geteohen; auch andere Faktoren, welche berufen sind, den gemeinamen hohen Zweck zu fördern, haben nicht die Hände im Schooße ruhen lassen.

Wir haben bereits erwähnt, daß durch die Noth nicht allein das Landvolk betroffen wurde, sondern auch die Landgeistlichkeit und die Volkslehrer, die ihre Substanzmittel zum größten Theile vom Volke erhalten. Er. Hochwürden der Herr Bischof hat sich für die Geistlichkeit seiner Diözese allerhöchsten Dries verwendet und ist es anzuhoffen, daß seine Schritte von Erfolg sein werden.

Im Interesse der von der Noth hart betroffenen Landgeistlichkeit und der Volkschullehrer ist auch seitens der Lanstagsabgeordneten unseres Komitates ein höchst beachtenswerther Schritt geteohen. Die Herren Deputirten, Bujanovic, Deseffy, Hedry, Hodossy, Kaczvinsky und Keszó, haben nämlich angefahts der erwähnten Umstände, wie uns aus Budapest mitgetheilt wird — ein Memorandum verfaht und daselbe in einer Audienz dem Herrn Kultusminister überreicht.

Aus dem Memorandum heben wir die folgenden Stellen hervor:

„Gew. Erzellenz dürfte der Nothstand und das große Glend, welche das Volk unseres Komitates insolge der diesjährigen Mißernte betroffen und die Regierung bewegen hat den unteren Schichten des nothleidenden Volkes durch Nothstands-Arbeiten Erwerb und Substanz zu schaffen, sicherlich nicht unbekannt sein.

Diese Verfügungen der Regierung wurden von Seite des Komitates mit Dank entgegengenommen und indem auch wir unseren Dank hiefür zum Ausdruck bringen, hegen wir den Glauben und die Hoffnung, daß es durch diese Verfügungen gelingen werde die erwähnte Volksklasse vor den Leiden der Hungersnoth zu bewahren.

Noch der Nothstand in unserem Komitate erstreckt sich auf sämtliche Bevölkerungsschichten und am meisten haben unter der Wucht der durch die Mißernte hervorgebrachte Lage die bei uns ohnehin so spärlich dotirten Geistlichen und Volkslehrer zu leiden.

Die Geistlichen, die zum größten Theile selbst unter den günstigsten wirtschaftlichen Verhältnissen sich nur sehr bescheidener Einkünfte zu erfreuen haben, deren Einkommen zumeist aus der Fehlung jener Gründe bestehen mit welchen die Pfarre theilt ist, und die daher in diesem Jahre nicht nur dieser Einkunftsquelle, sondern auch jener Accidentien, welche ihnen von Seite des Volkes zukommen, entbehren müssen, weil das hungernde Volk, dieselben zu leisten nicht nur nicht im Stande ist, sondern in erster Reihe selbst die Hilfe der Seelsorger in Anspruch nimmt. Die Volkslehrer, die ihre beschränkte Zahlung auch in den günstigsten Jahren nur mit Mühe erhalten und

die daher in Folge der Mißernte im vollsten Sinne des Wortes dem Hunger preisgegeben sind.

Wir kennen persönlich nicht nur einen Geistlichen, dem die Ernte nicht so viel eintrug, um die Kosten seines bescheidenen Haushaltes zu bestreiten und dem zur künftigen Saat nichts übrig bleibt; und wir kennen Volkslehrer, die ihre heurige Fehlung bereits konsumirt haben, und gegenwärtig auf den Verkauf ihres Viehstandes, oder bereits auf das Gnadensbrod angewiesen sind.

Indem uns die Lage der Geistlichkeit und der Volkslehrer im Komitate als eine so traurige bekannt ist, erachten wir es in unserer Stellung für unsere Pflicht, das schägbar Augenmerk Gew. Erzellenz auf die Vinderung dieses Uebelstandes zu lenken.

Erzellenz! Wir glauben, daß es unter solch traurigen ausnahmeweisen Verhältnissen — welche wir keineswegs in übertriebenem Lichte darstellen — wie dies Jedermann bezeugen kann, dem die gegenwärtige kritische Lage unseres Komitates bekannt ist — eine Nothwendigkeit ist, dieses dräuende Voos von der, das moralische Weil des Volkes überwachenden Geistlichkeit und den auf der undankbaren mühevollen Bahn der Volksbildung thätigen Lehrern abzuwenden und sind wir der Ansicht, daß in erster Reihe der Religionsbeziehungsweise Studienfond berufen, vielleicht auch moralisch verpflichtet wäre die nöthige Hilfe zu spenden. Dürften ja doch jene Fonds, deren Bestimmung es ist, die Interessen der Kirche und Schule, dieser Hauptstützen der sozialen Ordnung zu fördern, ihrer Aufgabe nicht angemessener entsprechen können, als wenn ein nur geringer Theil ihrer Einkünfte unter solch ausnahmeweisen Zuständen zur Vinderung der miltlichen Lage der Seelsorger und Volkslehrer verwendet wird.

Aus diesem Grunde wenden wir uns an Gew. Erzellenz mit der ehrfurchtsvollen Bitte, in Berücksichtigung der vorgebrachten Motive, dahinwirken zu wollen, daß die durch die diesjährige Mißernte betroffenen und der Substanzmittel entbehrenden röm. und griech. kath. Geistlichen und die nicht minder hart betroffenen Volkslehrer des Sárojer Komitates, außer der ihnen angewiesenen Unterstützung vom genannten Fonds ausnahmeweise theilt werden.“

Die Herren Abgeordneten haben durch diesen ihren Schritt neuerdings Beweis geliefert, daß sie für das Wohl ihrer Wahlbezirke das richtige Verständnis haben, und wir wünschen nicht nur sondern hoffen auch, daß ihr Schritt nicht ohne den ersehnten Erfolg bleiben werde.

Wie wir vernehmen wird eine Petition im gleichen Sinne auch im Interesse der prot. Seelsorger und Volkslehrer des Komitates eingereicht werden.

Tagesneuigkeiten.

Die feierliche Eröffnung der hiesigen Gsbahn findet morgen, Sonntag um 2 Uhr Nachmittags unter Mitwirkung der hiesigen National-Musikkapelle statt. Der Gsbahplatz wird bei dieser Gelegenheit festlich decorirt werden.

Der Vereinsauschuß gibt zugleich zur Kenntniß, daß inwiefern die Legitimations-Abzeichen in Folge des ungewöhnlich frühzeitigen Eintrittes der Saison an die Mitglieder bis jetzt noch nicht vertheilt werden konnten, diese letzteren die Gsbahn diesmal ausnahmeweise auch ohne Abzeichen betreten können. Die Karten werden übrigens binnen kürzester Zeit fertig und gelangen in einigen Tagen zur Vertheilung.

Nicht-Mitglieder können an der Kassa Karten zu 20 fr. lösen.

Am Eröffnungstage pflegt die Gsbahn stets außergewöhnlich belebt zu sein und unterliegt es keinem Zweifel, daß dies auch diesmal der Fall sein wird.

Die vereinigten Gräfin Deseffy, g. B. Anna v. Senyey, die den Armen und Nothleidenden im Leben so viel Wohlthaten erwies, war ihrer hochherzigen Prinzipien auch im Tode eingedenk. Sie hinterließ den Dner, Kaszauer, Eperieser und Fintaer Armenfonds Legate zu je 300 fl.

Die Dilettantenvorstellung, welche am 2. d. M. in der „Neuen Welt“ im geschlossenen Kreise stattfand, ging vor einem sehr zahlreichen Publikum in Scene. Die beiden eintägigen Lustspiele: „A kompanisták“ und „A véletlen“ wurden von den Damen Gizella Barisch, Sofie Mittermann, Ilka Stamm und den Herren Zsember, Keczér Kálmán, Török, Jzsoald Tivadar, Steinhübel, Vasváry und Kösch Árpád recht gelungen aufgeführt und ermangelten nicht ihre Wirkung auszuüben. Die Damen erhielten schöne Bouquets und wurde auch viel applaudirt. Der Theatervorstellung folgte ein gemüthliches Tanzkränzchen, welches bis Früh dauerte. Wir können nicht umhin, dem taktvollen und geschickten Arrangement, für den vergnügungsreichen Abend im Namen des Publikums unseren Dank auszusprechen.

Zum Vortheile des hiesigen wohlthätigen Frauenvereines wird am Sylvesterabend — wie alljährlich — im großen Tanzsaale eine Reunion veranstaltet.

Ein frecher Einbruchsdiebstahl. Im Csárdy'schen Garten wurde in dem dort rückwärts befindlichen Wohnhause ein frecher und zugleich origineller Einbruchsdiebstahl verübt. Es drangen nämlich Nachts in die oberen Lokalitäten des erwähnten Gebäudes, welche bloß zur Sommerzeit bewohnt sind, Diebe ein, die den in der Küche befindlichen Sparheerd kunstgerecht auseinanderlegte und davontrogen.

Sonstige Gegenstände wurden von den Strolchen

unberührt gelassen. Zu bemerken ist, daß die unteren Lokalitäten auch gegenwärtig bewohnt sind.

Wölfe. Wie man dem „Gygetérés“ aus Sepfi-Szent-György schreibt, treiben sich viele Wölfe in der Umgegend herum und haben in der Nacht auf den 30. November einen Menschen zerrissen und aufgefressen, von dem man nur mehr die blutigen Fegen seiner Kleider vorfand.

In der Zebner Papierfabrik des Herrn Spiegel brach am 27. November Feuer aus — doch wurde selbes durch rasche Hilfe der Fabrikleute in den inneren Räumen localisirt. — Der Schaden ist ein unbedeutender, da nur das zum Trocknen vorbereitete Papier und einige Gegenstände der Trockensuben verbrannten. Die Entstehung des Brandes wird der Unvorsichtigkeit des beim Trockenofen beschäftigten Personals zugeschrieben.

Necrolog. Vorgestern wurde in Zeben der allgemein geachtete Bürger Herr Peter Gyrgnaeus zu Grabe getragen. — Friede seiner Asche!

Gerichtshalle.

Eperies, 5. Dezember 1879.

Kindesmord.

Zur Verhandlung gelangte die Strafangelegenheit der Maria Pavel aus Gulyvész, wider die die Anklage erhoben wurde, am 18 August l. J. ihr natürliches Kind nach der Geburt im Bette ersticht und daher einen Kindesmord begangen zu haben.

Die Angeklagte bekennt im Verhöre reuevoll ihre Schuld und gibt als Beweggründe ihres fürchterlichen Entschlusses in erster Reihe die Verachtung der Mutter und Geschwister an, welche sie durch ihr unerlaubtes Verhältnis auf sich gezogen; man drohte sie zu verstoßen und ließ sie bei der Geburt allein, so daß sie trotz der mittlerweile eingetretenen Wehen genöthigt war die Geburtshelferin selbst rufen zu lassen. Als die letztere eintraf, war das Kind bereits entbunden. Ihr Liebhaber, auf den sie gebaut hatte und von dem sie Hilfe und Unterstützung hoffte, hatte sie treulos verlassen, in Folge dessen ihre Lage eine unaussprechliche war.

Als der unglückelige Tag herangekommen war, und sie sich so gänzlich verlassen fühlte, übten die hundertfachen Sorgen, welche sie bestürmten, auf ihr ohnehin krankes Gemüth eine schreckliche Wirkung aus. In der nächtlichen Stille fühlte sie zehnfach ihre verlassene Einsamkeit; sie gedachte der Verachtung, der Schande, die ihrer harnten, ihrer und des Kindes Zukunft. Unter diesen Einflüssen keimte in ihr der Gedanke auf, vorerst dem Kinde und hierauf sich selbst das Leben zu nehmen, welcher Gedanke in den nächsten Augenblicken zum Entschlusse reifte. Das Kind lag neben ihr am Bette, sie verschloß mit ihren Händen Mund und Nase desselben, drückte es nieder und bebraubte es so der zum Athmen erforderlichen Luft, bis es ersticht war. — Gerichtsrath Kovaliczky stellt an die Angeklagte die Frage, ob dieselbe, als sie in der Hoffnung war, sich zur Entbindung vorbereitet, oder ob sie den Kindesmord bereits früher beschlossen hatte.

Die Angeklagte erklärt entschieden, daß obwohl sie sich zur Entbindung nicht vorbereitete, sie den Kindesmord vor derselben nicht beschlossen hatte, und beruft sich in dieser Hinsicht auf den Umstand, daß sie die Hilfe der Hebamme in Anspruch nahm. Den Entschluß hatte sie unmittelbar vor der That gefaht.

Gerichtsrath Tóhy stellt an die Angeklagte die Frage ob sie den Entschluß in Folge Zureden Anderer fahte.

Die Angeklagte gibt eine entschieden verneinende Antwort.

Hierauf wird die Geburtshelferin Anna Kmezz einvernommen, die angibt daß das Kind, welches bereits vor ihrem Eintreffen zur Welt kam, lebensfähig war.

Diese Angabe wird durch das verlesene Obduktionsprotokoll befaht.

Nach Schluß des Beweisverfahrens erhebt der Staatsanwalt folgende Anklage, beziehungsweise den folgenden Antrag:

Maria Pavel hat sich des Kindesmordes schuldig gemacht, was durch ihr Geständniß, das Obduktionsprotokoll und die Zeugenaussagen außer Zweifel gestellt wird. In Berücksichtigung der vorhandenen mildernden Umstände beantragt er, daß die Angeklagte zu zweijähriger Kerkerstrafe, in welche die Untersuchungshaft eingzurechnen ist, ferner zur Bezahlung der Kosten verurtheilt werde.

Verteidiger, Advokat Karl Urbán hebt hervor, daß bei Beurtheilung von Kriminalfällen nicht nur moralische und soziale, sondern auch psychologische Gesichtspunkte als maßgebend und in die Waagschale fallend angesehen werden müssen, denn da Naturell, Neigung, Hang und Temperament verschieden sind, so kann die reine Wahrheit nur auf diesem Wege ermittelt werden.

In seinem Plaidoyer lenkt der Verteidiger das Augenmerk des Gerichtshofes auf die mildernden Umstände. Die Angeklagte war ein unschuldiges Wesen, welches von einem gewissenlosen Geliebten verleitet, irreführt, betrogen und als sie in der Noth war, selbst von der Mutter und den Geschwistern verlassen wurde. Die That der Angeklagten war daher die Frucht ihrer verzweiflungsvollen Lage. Verteidiger hebt schließlich die Jugend und das reuevolle Geständniß der Angeklagten hervor, ohne welchem die That vielleicht nie hätte ins Klare gestellt werden.

Das Urtheil lautet auf 2 Jahre Kerkerstrafe.

Fruchtpreise vom 6. Dezember 1879.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	9.—	10.50
Weizen " 100 "	"	11.—	13.50
Gerste " 100 "	"	—	—
Hafers " 100 "	"	5.75	6.25
Weizen " 100 "	"	8.25	8.75
Erbsen " 100 "	"	11.—	—
Linsen " 100 "	"	11.—	—
Bisolen " 100 "	"	11.—	—
Erbsen " 100 "	"	4.—	—

Die in Ofen am 29. November gehobenen Zahlen:

56, 37, 21, 69, 44.

Die nächste Ziehung ist am 13. Dezember 1879.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankgyűlet.**

**Vorzüglich große Fehlung.
Vorzüglich gute Weine.
Vorzüglich billige Preise**

veranlassen mich das P. T. Publikum zum Einkauf von guten neuen weißen Tischweinen sowohl Jahweise ca 130—140 Liter als in größeren Partien einzuladen.

Franco Kaiser zugesandt gebe ich einen Liter Gebirgswein à fünf ein halb Kreuzer, franco hiesiger Bahn.

Bei grosser Abnahme bedeutend billiger.

Kaiser berechne ich billigt, nehme selbe binnen 3 Monaten franco retournirt zum berechneten Preise zurück.

Grosz Zsigmond,

prot. Kaufmann und Weingartenbesitzer
in Nyék-ládháza,
Station der ung. Nordbahn.

203 3—3

**L. Lichtmann's
erste Wiener
Damen-Confections Fabriks-Niederlage
in Eperies**

erlaubt sich dem geehrten P. T. Publikum die ergebene Anzeige zu machen, daß sämtliche Erzeugnisse bestehend aus **Damenröcke, Paletots, Regenmäntel, Pelze, Umhülle, Kinderröcke** von heute an zu **stau- nend billigen Preisen** verkauft werden.

Um zahlreichen Zuspruch bittet

Hochachtungsvoll

193 6—6

L. Lichtmann.

Gleichzeitig empfiehlt Obiger sein reichhaltiges **Herren-Mode-Waaren-Geschäft**, bestehend aus **Herren-Wäsche, Hüte, Cravatten** etc. zu **stau- nend billigen Preisen**.

168

Bruchleidende

2—7

erhalten auf frankirte Anfrage bereitwilligst gratis sowohl direkt als durch nachstehende Firma die ausführliche Gebrauchsanweisung über die ganz unschädliche **Unterleibs-Bruchhilfe** von **Gottl. Sturzenegger in Herisau (Schweiz)**. Derselben sind eine Menge ausgezeichnete Zeugnisse und Dank-schreiben vollständig beigefügt. Verschreibung nach allen Ländern. Preis der Salbe: **S. W. fl. 3.20 per Topf**. Erhältlich durch **Fr. Formágyi, Apotheke zur heil. Maria in Budapest.**

AVIS!

Gefertigter beehrt sich dem P. T. Publikum anzuzeigen, daß er während der Ruhestunden der Concerte, Unterhaltungen im großen Saale sein Speise-Vocale geöffnet halten wird und zu ermäßigten Preisen Speisen und Getränke verabfolgen wird. — Gleichzeitig eröffnet Gefertigter ein Speise-Monument vom 1. December l. J.

208 3—3

Hochachtungsvoll
Wilhelm Neumann,
Hotelier.

**Weihnachts-Anzeige.
WERTHER'S
CATALOG**

185 des neuesten 6

Metall-Weihnachts-Spielwaaren-BAZARS.

Zweckmäßige Spielzeuge für Knaben und Mädchen in jedem Alter.

Direkt aus Paris und Berlin bezogen und eigenes Erzeugnis.

Zierliche kleine Kochherde von 30—2.50.
Puppenbestecke und Servize aus Britannia und Alpaca von 5—10 kr.
Küchenschirme in Schachtel von 30—1.50.
Verzinnete, verkupferte und emailirte Kochgeschirre von 10—30 kr.
Einzelne Stücke Küchengeräthschaften 5—15 kr.
Kaffeemaschinen, Kaffeekannen, Kaffeetassen, Kaffeeschalen, Kaffee-Servize aus Zinn und Britannia von 10—50 kr.
Kaffeemöhlen, Küchenmörser, Leuchter, Tisch- und Hängelampen von 20—80 kr.
Vogelkäfige, Vogelpfefen von 10—40 kr.
Ofen, Ofenschirm und Vorseiter bis 80 kr.
Möbel für Salon und Garten aus Metall, Holz und Zinn feinst tapeziert von 30—3.50.
Spiegel, Bilder, Etagers von Zinn u. Bronz 30—60 kr.
Nudelbrett, Walgholz, Mehlsieb, Salzfaßel, Zuckerhammer aus Holz von 20—40 kr.

Für erwachsene Kinder.

Säbel Gewehre Pistolen, mit u. ohne Kapsel 20—40 kr. 20—80 kr. 5—30 kr.
Verschiedene Trompeten von 4—40 kr.
Eisenbahn und Locomotive von 10—1.20.
Kinderwagen, Omnibus, Wiegen mit Puppen v. 20—50.
Kugelläufer, Lufttänzer, Jockeys u. verschiedene Blechfiguren von 20—40 kr.
Kanonen mit Luftladung bis 60 kr.
Mäuse mit Uhrwerk, Handwerker, Feuerwehr, Feuerspritzen, Dampfmaschinen, alles mechanisch und beweglich, ferner Spielwerke, Laterna-Magica von 1—5 fl.
Gummifiguren und Puppen von 20—50 kr.
Badewannen und Schwimmstöcken von 10—40 kr.
Bettstellen, Wiegen mit u. ohne Puppen von 30—1 fl.
Blumenkandel von 12—50 kr.
Blumenvasen aus Metall und Glas von 20 kr bis 4 fl.
Zinnsoldaten, Gavallerie und Infanterie.
Kinderuhren mit Kette u. Schlagwerk von 10—40 kr.
Puppenzimmer-Einrichtungen bis zu feinsten Dessins.
Aquarium. Fisch u. Blumengestell aus Zinn u. Bronze.
Alle Gattungen Unterhaltungs-Spiele als: Domino, Lotterie, Tombola, Werkzeugkasten, Schablonen-Spiel, Schwimm- u. Magnet-Figuren, verschiedene Landschaften in Schachteln, schöne zweckmässige Sparbüchsen, Schreibzeuge, Federhalter und verschiedene lackirte Blechgegenstände, billige Hand- und Strickkörbchen, Christbaum-Lichthälter etc.
Um das geehrte Publikum von der Billigkeit meiner Waaren zu überzeugen, ersuche nur einen kleinen Probekauf zu machen, um sich die Gewissheit zu verschaffen, dass die grossstädtischen Zeitungs-Ankündigungen, betreff der Billigkeit sich nicht auf der realsten Basis befinden, und das ich diesbezüglich jeder Concurrenz entgegen treten kann.

Käse.

**Strachino Mailänder,
Ementhaler, hochfein
Imperial, echt franz.
Eidamer, holländ.
Parmesan,
Groyer,
Schwarzenberger,
Hagenberger
frisch zu haben bei
L. HOLENIA
Eperies.**

Neuere Urtheile ärztl. Autoritäten über die

**FRANZ JOSEF
BITTERQUELLE**

das anerkannt wirksamste aller Bitterwässer.
Dr. Korányi, k. u. k. Hofrath und Prof. der medie. Klinik, Budapest. „Zeichnet sich dadurch aus, daß es einen milden Geschmack hat, in kleinerer Gabe eine erquickende Wirkung übt und das Wasser selbst bei längerem Gebrauche den Appetit und die Verdauung nicht stört.“ Budapest, 1877.

Prof. Dr. Gebhardt, Director des allgem. Krankenh. in Wien. „In Folge der außerordentlich günstigen chemischen Zusammenlegung ist dieses Wasser leicht zu nehmen und wird die gewünschte günstige Wirkung mit geringerer Menge und in kürzerer Zeitdauer als durch andere Bitterwässer erreicht.“ Budapest, 1877.

Prof. Dr. v. Bamberger, Wien. „In einem der kräftigsten Bitterwässer, welches selbst bei längerem Gebrauche keinerlei Nachtheile verursacht.“ Wien, 1877.

Prof. Dr. Leube, Erlangen. „Wirkt sicher und macht keinerlei Beschwerden. Selbst in Fällen, wo es bei reizbarem Darne verabreicht wurde, erzielte das Wasser schmerzlose Wirkung.“ Erlangen, 1878.

K. k. allgem. Krankenhaus Wien. V. med. Abth. u. L. d. H. Prof. Dr. Traube. „Beim Magen und Darmkatarrh, bei Stuhlverstopfung, Appetitlosigkeit, Blutmischung, Nervenleiden, Leberleiden und Frauenkrankheiten wurden vorzügliche Erfolge erzielt.“ Wien, 1878.

Prof. Dr. Alfr. Biesiadecki Protomedicus u. San. des. Sanitäts-Befehlsh. in Gomburg. „Das Franz Josef Bitterwasser wirkt schon in kleiner Gabe als ein sicher abführendes Mittel, welches keine Schmerzen verursacht, bei längerem Gebrauche die Wirksamkeit nicht verliert und die Verdauung nicht stört.“ Gomburg, 1879.

Vorräthig in Eperies bei **J. W. Gallotsik, u. L. Holenia**, sowie in allen Apotheken und Specereihandlungen. Brunnenschriften etc. gratis durch die Verbands-Direction in Budapest. 182 1—5

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten großen Geldlotterie, in welcher

8 Mill. 940,000 R.-Mark

vom 10. Dezember 1879 bis 14. Mai 1880 sicher gewonnen werden müssen.
Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 94,000 Loosen, **49,000 Gewinne** und zwar ev.

400,000 R.-Mark

1 Gew. á R. 250,000	5 Gew. á R. 8000
1 " á R. 150,000	2 " á R. 6000
1 " á R. 100,000	54 " á R. 5000
1 " á R. 60,000	6 " á R. 4000
1 " á R. 50,000	65 " á R. 3000
2 " á R. 40,000	213 " á R. 2000
2 " á R. 30,000	12 " á R. 1500
5 " á R. 25,000	2 " á R. 1200
2 " á R. 20,000	631 " á R. 1000
12 " á R. 15,000	773 " á R. 500
1 " á R. 12,000	950 " á R. 300
24 " á R. 10,000	26,450 " á R. 138

Die erste Gewinnziehung ist amtlich und unwiderruflich auf den

10. und 11. December 1879

festgesetzt und kostet hierzu das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3 1/2 das halbe " " 3 " " 1 3/4 das viertel " " 1 1/2 " " 90 fr.

und werden diese vom Staate garantirten Original-loose (keine verbotenen Promessen) gegen Einsendung des Betrages oder Post-Einzahlung nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingesandt werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne** von **Mark 125,000, 50,000, 30,000, 20,000**, mehrere von **10,000** u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältnis der großen Chancen sehr unbedeutend und kann ein Glückversuch nur empfohlen werden.

Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amtlichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Auszahlung oder Versendung der Gewinne erfolgt pünktlich und nach Wunsch der glücklichen Gewinner. 196 5—5

Aufträge beliebe man umgehend vertrauensvoll zu richten an die **bewährte alte Firma**

**Josef Steindecker, Dammthorstrasse
Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.**

P. S. Das **Haus Steindecker** — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nöthig; es unterbleiben solche daher, worauf verehrl. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Főizlet és központi iroda: **IV. váci-utca 14. sz. „Peking városához“.**

F i ó k o k:

IV. kerület, kigyó-tér.
„A theanóvényhez.“

VII. ker. király-utca 17. szám.
a „Moszkva városához.“

DIETRICH és GOTTSCHELIG

oszt. cs. kir. és magyar kir. udvari **thea- és rum-kereskedésük** Budapestben, ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinaí Théát
(legújabb 1879—80-diki termés.)
Különösen:

Congo, legfinomabb	1/2 kiloja	2.—	3.—
Souchong	"	3.—	5.—
Orosz családi thea	"	3.—	4.—
Fekete orosz karaván thea	"	6.—	12.—
Fekete karaván virágos thea	"	5.—	6.—
Pecco virágos thea legfinomabb	"	4.—	6.—
Orosz karaván virágos thea	"	6.50	12.—
Udvari thea-vegíték	"	12.—	—
Victoria thea-vegíték	"	8.—	—
Király thea-vegíték	"	6.—	—
Moszkvai thea-vegíték	"	5.—	—
Császár thea-vegíték	"	4.—	—
Mandarin thea-vegíték	"	3.—	—

Ugyanezen fajták csomagokban és diszes chinaí szelencékben is kaphatók.
Mindennemű külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas-edények.
A legcsekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Jamaica-Rum
legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2	20
1 " közep " " (1 meszely)	1	10
1 " kis " " (1/2 meszely)	—	56
2 " nagy " " (1/2 pint)	1	50
2 " közep " " (1 meszely)	—	75
2 " kis " " (1/2 meszely)	—	40
3 " nagy " " (1/2 pint)	1	20
3 " közep " " (1 meszely)	—	60
3 " kis " " (1/2 meszely)	—	30
4 " nagy " " (1 pint)	1	50
5 " nagy " " (1 pint)	1	20

Brazíliai-Rum
(biróilag deponált védjeggyel.)

1 nagy butélia üveggestül (1 pint)	1	frt — kr.
1 kis " " (1/2 pint)	—	55 kr.

Fruchtpreise vom 6. Dezember 1879.

Roggen per 100 Kilogr.	fl.	9.—	10.50
Weizen " 100 "	"	11.—	13.50
Gerste " 100 "	"	—	—
Safer " 100 "	"	5.75	6.25
Mais " 100 "	"	8.25	8.75
Erbsen " 100 "	"	11.—	—
Linsen " 100 "	"	11.—	—
Bisolen " 100 "	"	11.—	—
Erdäpfel " 100 "	"	4.—	—

Die in Ofen am 29. November gehobenen Zahlen:

56, 37, 21, 69, 44.

Die nächste Ziehung ist am 13. Dezember 1879.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

**Vorzüglich große Fehlung.
Vorzüglich gute Weine.
Vorzüglich billige Preise**

veranlassen mich das P. T. Publikum zum Einkauf von guten neuen weißen Tischweinen sowohl Fachweise ca 130—140 Liter als in größeren Partien einzuladen.

Franco Fässer zugesandt gebe ich einen Liter Gebirgswein à fünf ein halb Kreuzer, franco hiesiger Bahn.

Bei grosser Abnahme bedeutend billiger. Fässer berechne ich billiger, nehme selbe binnen 3 Monaten franco retournirt zum berechneten Preise zurück.

Grosz Zsigmond,

prot. Kaufmann und Weingartenbesitzer in Nyékldháza, Station der ung. Nordbahn.

203 3—3

**L. Lichtmann's
erste Wiener
Damen-Confections Fabriks-Niederlage
in Eperies**

erlaubt sich dem geehrten P. T. Publikum die ergebene Anzeige zu machen, daß sämtliche **Erzeugnisse** bestehend aus **Damenröcke, Valetots, Regenmäntel, Pelze, Umhülle, Kinderröcke** von heute an zu **stauend billigen Preisen** verkauft werden. Um zahlreichen Zuspruch bittet

Hochachtungsvoll

193 6—6

L. Lichtmann.

Gleichzeitig empfiehlt Obiger sein reichhaltiges **Herren-Mode-Waaren-Geschäft**, bestehend aus **Herren-Wäsche, Hüte, Cravatten** etc. zu **stauend billigen Preisen**.

168

Bruchleidende

2—7

erhalten auf frankirte Anfrage bereitwilligst gratis sowohl direkt als durch nachstehende Firma die ausführliche Gebrauchsanweisung über die ganz unschädliche **Unterleibs-Bruchflübe** von **Gottl. Sturzenegger in Herisau** (Schweiz). Derselben sind eine Menge auszeichneter Zeugnisse und Dankschreiben vollständig beigefügt. Verschreibung nach allen Ländern. Preis der Salbe: **S. W. fl. 3.20** per Topf. Gehältlich durch **Fr. Formágyi**, Apotheke zur heil. Maria in **Budapest**.

AVIS!

Gefertigter beehrt sich dem P. T. Publikum anzuzeigen, daß er während der Ruhestunden der Concerte, Unterhaltungen im großen Saale sein Speise-Local geöffnet halten wird und zu ermäßigten Preisen Speisen und Getränke verabfolgen wird. — Gleichzeitig eröffnet Gefertigter ein Speise-Monument vom 1. December 1. J.

208 3—3

Hochachtungsvoll
Wilhelm Neumann,
Hotelier.

**Weihnachts-Anzeige.
WERTHER'S
CATALOG**

185 des neuesten 6

Metall-Weihnachts-Spielwaaren-BAZARS.

Zweckmäßige Spielzeuge für Knaben und Mädchen in jedem Alter.

Direkt aus Paris und Berlin bezogen und eigenes Erzeugnis.

- Zierliche kleine Kochherde von 30—2.50.
- Puppenbestecke und Servize aus Britannia und Alpaca von 5—10 kr.
- Küchengeschirre in Schachtel von 30—1.50.
- Verzinnete, verkupferte und emailirte Kochgeschirre von 10—30 kr.
- Einzelne Stücke Küchengeräthschaften 5—15 kr.
- Kaffeemaschinen, Kaffeekannen, Kaffeetassen, Kaffeeschalen, Kaffee-Servize aus Zinn und Britannia von 10—50 kr.
- Kaffeemöhlen, Küchenmörser, Leuchter, Tisch- und Hängelampen von 20—80 kr.
- Vogelkäfige, Vogelpeifer von 10—40 kr.
- Ofen, Ofenschirm und Vorsetzer bis 80 kr.
- Möbel für Salon und Garten aus Metall, Holz und Zinn feinst tapeziert von 30—3.50.
- Spiegel, Bilder, Etagers von Zinn u. Bronz 30—60 kr.
- Nudelbrett, Walgholz, Mehlsieb, Salzfaßel, Zuckerhammer aus Holz von 20—40 kr.

Für erwachsene Kinder.

- Säbel Gewehre Pistolen, mit u. ohne Kapsel 20—40 kr. 20—80 kr. 5—30 kr.
- Verschiedene Trompeten von 4—40 kr.
- Eisenbahn und Locomotive von 10—1.20.
- Kinderwagen, Omnibus, Wiegen mit Puppen v. 20—50.
- Kugelläufer, Lufttänzer, Jockeys u. verschiedene Blechfiguren von 20—40 kr.
- Kanonen mit Luftladung bis 60 kr.
- Mäuse mit Uhrwerk, Handwerker, Feuerwehr, Feuerspritzen, Dampfmaschinen, alles mechanisch und beweglich, ferner Spielwerke, Laterna-Magica von 1—5 fl.
- Gummifiguren und Puppen von 20—50 kr.
- Badewannen und Schwimmtöcken von 10—40 kr.
- Bettstellen, Wiegen mit u. ohne Puppen von 30—1 fl.
- Blumenkandel von 12—50 kr.
- Blumenwasen aus Metall und Glas von 20 kr bis 4 fl.
- Zinnsoldaten, Gavallerie und Infanterie.
- Kinderuhren mit Kette u. Schlagwerk von 10—40 kr.
- Puppenzimmer-Einrichtungen bis zu feinsten Dessins.
- Aquarium. Fisch u. Blumengestell aus Zinn u. Bronze.
- Alle Gattungen Unterhaltungs-Spiele als: Domino, Lotterie, Tombola, Werkzeugkasten, Schablonen-Spiel, Schwimm- u. Magnet-Figuren, verschiedene Landschaften in Schachteln, schöne zweckmässige Sparbüchsen, Schreibzeuge, Federhalter und verschiedene lackirte Blechgegenstände, billige Hand- und Strickkörbchen, Christbaum-Lichthalter etc.

Um das geehrte Publikum von der Billigkeit meiner Waaren zu überzeugen, ersuche nur einen kleinen Probekauf zu machen, um sich die Gewissheit zu verschaffen, dass die grossstädtischen Zeitungs-Ankündigungen, betreff der Billigkeit sich nicht auf der realsten Basis befinden, und das ich diesbezüglich jeder Concurrenz entgegengetreten kann.

Käse.

**Strachino Mailänder,
Ementhaler, hochfein
Imperial, echt franz.
Eidamer, holländ.
Parmesan,
Groyer,
Schwarzenberger,
Hagenberger**
frisch zu haben bei
L. HOLENIA
Eperies.

Neuere Urtheile ärztl. Autoritäten über die

FRANZ JOSEF BITTERQUELLE

das anerkannt wirksamste aller Bitterwässer. Dr. Korányi, k. u. k. Hof- und Prof. der medic. Klin. in Budapest. Zeichnet sich dadurch aus, daß es einen milden Geschmack hat, in kleinerer Gabe eine eröffnende Wirkung übt und das Wasser selbst bei längerem Gebrauche den Appetit und die Verdauung nicht stört.

Prof. Dr. Gebhardt, Director des allgem. Krankenhauses, hiesig, Budapest. In Folge der außerordentlich günstigen chemischen Zusammenlegung ist dieses Wasser leicht zu nehmen und wird die gewünschte günstige Wirkung mit geringerer Menge und in kürzerer Zeitdauer als durch andere Bitterwässer erreicht.

Prof. Dr. v. Bamberger, Wien. In eines der kräftigsten Bitterwässer, welches selbst bei längerem Gebrauche keinerlei Nachtheile verursacht.

Prof. Dr. Leube, Erlangen. Wirkt sicher und macht feiner als reitzbarem Darne verabreicht wurde, erzielte das Wasser schmerzlose Wirkung.

K. k. allgem. Krankenhaus Wien. V. med. Rath. u. L. d. H. Prof. Dr. Straßer. Beim Magen- und Darmkatarrh, bei Stuhlverstopfung, Appetitlosigkeit, Blutausscheidung, Hämorrhoiden, Fieber eiden und Frauenkrankheiten werden vorzügliche Erfolge erzielt.

Prof. Dr. Alfr. Biesiadecki Protomedicus u. San. des. Sanitäts-Inspector in Lemberg. Das Franz Josef Bitterwasser wirkt schon in kleiner Gabe als ein sicher abführendes Mittel, welches keine Schmerzen verursacht, bei längerem Gebrauche die Wirksamkeit nicht verliert und die Verdauung nicht stört.

Vorräthig in Eperies bei **J. W. Gallotsik, u. L. Holeria**, sowie in allen Apotheken und Specereihandlungen. Brunnenstr. etc. gratis durch die Verbands-Direction in Budapest. 182 1—5

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantirten großen Geldlotterie, in welcher

8 Mill. 940,000 R.-Mark

vom 10. Dezember 1879 bis 14. Mai 1880 sicher gewonnen werden müssen.

Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 94,000 Loosen, **49,000 Gewinne** und zwar ev.

400,000 R.-Mark

speziell aber			
1 Gew. á M.	250,000	5 Gew. á M.	8000
1 " á M.	150,000	2 " á M.	6000
1 " á M.	100,000	54 " á M.	5000
1 " á M.	60,000	6 " á M.	4000
1 " á M.	50,000	65 " á M.	3000
2 " á M.	40,000	213 " á M.	2000
2 " á M.	30,000	12 " á M.	1500
5 " á M.	25,000	2 " á M.	1200
2 " á M.	20,000	631 " á M.	1000
12 " á M.	15,000	773 " á M.	500
1 " á M.	12,000	950 " á M.	300
24 " á M.	10,000	26,450 " á M.	138

Die erste Gewinnziehung ist amtlich und unwiderruflich auf den

10. und 11. December 1879

festgesetzt und kostet hierzu das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3 1/2

das halbe " " 3 " " 1 1/4

das viertel " " 1 1/2 " " 90 fr.

und werden diese vom Staate garantirten Original-loose (keine verbotenen Promessen) gegen Einsendung des Betrages oder Post-Einzahlung nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingesandt werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne** von **Mark 125,000, 80,000, 30,000, 20,000**, mehrere von **10,000** u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältnis der großen Chancen sehr unbedeutend und kann ein Glückversuch nur empfohlen werden.

Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amtlichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Auszahlung oder Verfertigung der Gewinne erfolgt planmäßig und nach Wunsch der glücklichen Gewinner. 196 5—5

Aufträge beliebe man umgehend vertrauensvoll zu richten an die **bewährte alte Firma**

Josef Steindecker, Dammtorstrasse
Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Das **Haus Steindecker** — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nöthig; es unterbleiben solche daher, worauf berecht. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Főizlet és központi iroda: **IV. váci-utca 14. sz. „Peking városához“.**

F i ó k o k:

IV. kerület, kigyó-tér.
„A theanóvényhez.“

VII. ker. király-utca 17. szám.
a „Moszkva városához.“

DIETRICH és GOTTSCHLIG

oszt. cs. kir. és magyar kir. udvari **thea- és rum-kereskedésük** Budapestben, ajánl a téli évadra dusan felszerelt raktárából közvetlenül importált

Kereskedőknek megfelelő engedmény.	Chinaí Théát (legújabb 1879—80-diki termés.)	Kereskedőknek megfelelő engedmény.
	Jamaica-Rum legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.	
	Brazíliai-Rum (bíróilag deponált védjeggyel.)	
	Különösen:	
	1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint) 2 20	
	1 " közép " " (1 meszely) 1 10	
	1 " kis " " (1/2 meszely) 56	
	2 " nagy " " (1/2 pint) 1 50	
	2 " közép " " (1 meszely) 75	
	2 " kis " " (1/2 meszely) 40	
3 " nagy " " (1/2 pint) 1 20		
3 " közép " " (1 meszely) 60		
3 " kis " " (1/2 meszely) 30		
4 " nagy " " (1 pint) 1 50		
5 " nagy " " (1 pint) 1 20		
1 nagy butélia üvegüstül (1 pint) 1 frt — kr.		
1 kis " " (1/2 pint) 55 kr.		
1 nagy butélia üvegüstül (1 pint) 1 frt — kr.		
1 kis " " (1/2 pint) 55 kr.		

Mindenemü külföldi likörök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas-edények. 204 3—5

A legcékelyebb próbamegrendelések is pontosan teljesítetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény.